

kun for noget nødvendigt. Den Udvidelse, som her har været nødvendig og har medført, at den administrative Ordning har maattet skabes efterhaanden, har dog ikke tabt Udgangspunktet af Syne, og den har heller ikke ladet Enheden gaa tabt. Der er virkelig bevaret en Enhed i vor Administration. Der er ikke sket den Skiften i Systemerne som i mange andre Lande, hvor man har kasseret Organer og erstattet dem med andre, og hvor der er sket alvorlige Brud paa hele Ordningen. Forbindelsen er her under enhver af Forholdene nødvendiggjort Udvidelse blevet bevaret, og dette har man kunnet gøre, fordi Enheden ogsaa er bevaret i den økonomiske Politik.

Jeg har nok set, at man har fremstillet den nugældende Ordning som en i sit Princip fra den tidligere afvigende Ordning. Det er af forskellige fremhævet og meget skarpt af det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup) i en sen Aftentime her. Det ærede Medlem fra Sæby fremstillede nærmest den nuværende Ordning som et Brud med den gamle Politik. Det var maaske ogsaa derfor, at han havde noget vanskeligt ved at forklare den Bevægelse blandt nogle Landmænd, som han vendte sig imod med en skarp og berettiget Kritik, thi her skulde det ærede Medlem vende sig mod Oppositionen mod en Ordning, som han fandt berettiget, thi ikke blot har han selv været med til at forberede og vedtage den, men det ærede Medlem har ogsaa ydet — jeg tør sige det fuldt oprigtigt — en udmærket saglig Bistand ved dens Udførelse i Livet. Det ærede Medlem skulde nu vende sin Kritik mod Angreb paa denne Ordning. Det skete nærmest paa den Maade, at det ærede Medlem skildrede de Landmandsforeninger, der nu dannes, som Foreninger, der traadte i Opposition til den Ordning, vi havde her i Landet i 1914—15. Det var Misfornøjelse med Regeringens tidligere Maksimalpriser, som havde faaet disse Landmænd til at samle sig. Nej, paa ingen Maade. Alle disse Landmandsforeninger vender sig i Opposition mod den af den samlede Rigsdag nu trufne Ordning. Hvorfor gør de det? De gør det, dels fordi der her i Landet har været en Politik, som har opmuntret til Misfornøjelse

med Ordningerne paa et tidligere Tidspunkt, hvor Byrden var meget mindre, end den nu er, og dels fordi Systemet i den nuværende Ordning er det samme som Systemet for de tidligere. Fra første Færd af har vore Ordninger hvilet paa Ønsket om at afstemme Produktionens og Konsumentens, Frembringelsens og Forbrugets Krav overfor hinanden, sikre Producenten økonomisk Udbytte og Forbrugeren overkommelige Priser. Dette var det første Program, som jeg fremførte, da jeg forsvarede mine første Foranstaltninger ved en stor Forhandling her i Rigsdagen om Kornloven i Januar 1915.

Hvis ærede Medlemmer husker tilbage til de Tider, vil de huske, at det ikke var Programmet, at Produktionen skal være lønnende, som de Partier, der den Gang stillede sig i Opposition, hævdede. Nej, det Spørgsmaal, hvorvidt Produktionen skulde være lønnende eller ej, vilde de Herrer aldeles ikke anerkende som det gældende. Det, de den Gang stillede sig ind for, var: Produktionen skal have Verdensmarkedets Pris, Produktionen skal have Konjunkturprisen, som det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) tilspidsede det til med sin Tilbøjelighed til at sætte en Sag paradoksalt frem. For at gøre det meget tydeligt, hvad han mente, føjede han endog til: de skal have en Overpris ud over Konjunkturprisen. Det var Standpunktet den Gang, og overfor mit Synspunkt: Produktionen skal være lønnende, men Konsumenterne skal have en overkommelig Pris, var det, at de Herrer rejste deres Opposition. Nu er de Herrer fra den Side i Erkendelse af, at Synsmaaden: Verdensmarkedets Pris, Konjunkturprisen, er aldeles umuligt at hævde, tyet til det Standpunkt, som vi fra vor Side fra første Færd under Kri-gen hævdede.

Det er imidlertid klart, at Midlerne til Gennemførelse af dette politiske Standpunkt maatte være forskellige, efterhaanden som Forholdene udviklede sig. Jeg kan godt forstaa, at nogle af de Herrer vilde have foretrukket, at jeg havde traadt ind for en Stivhed i de politiske Midler, en Fastholden af Maksimalpriserne, efter at disse ikke kunde være lønnende. Tillad mig at tage Eksemplet vedrø-